ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

29 жовтня 2026 р.

Збірник наукових статей за матеріалами

XXI Міжнародної науково-практичної конференції

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Казахський національний університет імені аль-Фарабі (Казахстан)

Католицький університет у Ружомбероку (Словаччина)

Texas A&M University-commerce (USA)

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових статей за матеріалами
XXI Міжнародної науково-практичної конференції
29 жовтня 2026 р.

УДК 378.147:81`243
П88

Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів у закладах вищої освіти : зб. наук. ст. за матеріалами XXI Міжнар. наук.-практ. конф. (29 жовтня 2026 р.). – Харків : ХНАДУ, 2026. – 412 с.

У збірнику наукових статей за матеріалами конференції висвітлюються актуальні проблеми лінгводидактики та методики викладання іноземних мов, застосування у сучасному освітньому процесі традиційних та інноваційних технологій, прийомів та алгоритмів розвитку комунікативних і дискурсивних компетенцій іноземних студентів, а також психолого-педагогічні засади організації навчального процесу, міжкультурної адаптації та інтеграції іноземних студентів у освітній простір ЗВО, питання професійно-орієнтованого навчання іноземних студентів.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 997 від «11» грудня 2025 року

Збірник адресовано викладачам закладів вищої освіти, аспірантам, студентам.

Адреса: Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
61002, м. Харків, вул. Ярослава Мудрого, 25.
Телефон: (057) 707-36-81.

Друкується в авторській редакції. За зміст, автентичність фактичного матеріалу та посилань відповідають автори.

© Автори, 2026.

Організатори конференції:

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Факультет підготовки іноземних громадян

Кафедра мовної підготовки

(Україна)

Казахський національний університет імені аль-Фарабі

Факультет довузівської освіти

Кафедра мовної та загальноосвітньої підготовки іноземців

(Казахстан)

Католицький університет у Ружомбероку

(Словаччина)

Texas A&M University-commerce

(USA)

References:
1. Hall E. T. The silent language. New York: Anchor Books, 1990. 526 p.
2. Hofstede, G., Hofstede, G. J., & Minkov, M. Cultures and Organizations: Software of the Mind (3rd ed.). New York: McGraw-Hill, 2010. 371 p.
3. Wu J. et al. A resource-efficient framework for cultural alignment in large language models (LLMs): The Chinese context. Design and Artificial Intelligence. Volume 2, Issue 1. 2026. P. 216-259.

Gamification in Translator Education

Shkarban I. V.
PhD in Philology, Associate Professor at English Language and Communication Department, Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Kyiv, Ukraine
e-mail: i.shkarban@kubg.edu.ua

The growing need to increase students' engagement and motivation in foreign language acquisition has encouraged educators to explore innovative pedagogical approaches that complement traditional instructional practices. To counter these challenges, educators are increasingly turning to active learning methodologies, with gamification emerging as a highly effective method to enhance student motivation, engagement, and cognitive retention [1; 4; 5; 7; 9]. Translation pedagogy occupies a specialised niche at the intersection of applied linguistics, contrastive cultural studies, and professional skills training. Unlike general foreign language (L2) courses that prioritise communicative fluency, translation education demands exceptional linguistic precision, terminological rigour, cultural mediation skills, and procedural competence in computer-assisted translation (CAT) environments [3, p. 2]. Historically, translation curricula have relied on a teacher-centred model commonly referred to as the "read, translate, and correct" paradigm. While linguistically rigorous, this traditional methodology frequently induces cognitive overload, high translation anxiety, and a notable drop in sustained motivation among undergraduate translation majors [1].

Motivation is widely recognised as a decisive predictor of long-term foreign language proficiency and professional skill acquisition. Without sustained intrinsic drive, translation trainees struggle to maintain the cognitive endurance required for corpus analysis, terminology management, and recursive post-editing. In response, higher education instructors have increasingly turned to educational technology to revitalise pedagogical delivery. Among these methodologies, gamification, defined as the use of game mechanics, aesthetic dynamics, and game-thinking in non-game educational contexts, has established itself as a viable solution [5]. By embedding elements such as progression ladders, immediate feedback loops, collaborative challenges, and contextual narrative scenarios into course activities, educators can systematically fulfil learners' core psychological needs [4; p. 119-121]. Although the broad efficacy of gamified L2 learning is well documented, empirical research focusing specifically on translation students remains fragmented. Translation trainees are not typical L2 learners; their motivation is tied to professional identity formation, stylistic nuance, and collaborative problem-solving [1; 3].

A systematic review by Dehghanzadeh et al. (2021) demonstrated that gamification in foreign language education consistently yields positive effects across reading comprehension, vocabulary retention, and student attitudes [6, p. 936-938]. Gamified instructional designs reduce foreign-language classroom anxiety by reframing errors not as punitive assessment failures but as standard instructional iterations common in gameplay. Investigating reading engagement in L2 contexts, Bai et al. (2020) discovered that students in gamified learning settings spent significantly more time engaged with complex foreign-language texts than peers in conventional settings [2]. Similarly, Yang et al. (2022) conducted a meta-analysis of interactive game systems in language classrooms, concluding that gamified response systems yield medium-to-large effect sizes on students' short-term recall and active participation in class [8].

Within translation education, the pedagogical objective extends beyond basic L2 lexical decoding to developing multi-component translation competence, encompassing bilingual, extralinguistic, instrumental, and strategic sub-competences:

1. Terminology and Vocabulary Acquisition. Zeng et al. (2024) observed that gamified collaborative writing and translation tasks improved lexical depth and structural fidelity in translation among university undergraduates [9]. Castillo-Cuesta (2020); Kacetl and Klímová (2019) showed that digital game mechanics accelerate lexical automatization by requiring rapid contextual retrieval under low-stakes, time-constrained conditions [4; 7].

2. Professional Workflow Simulations. Alcaide-Martínez and Taillefer (2022) examined the shift from isolated translation exercises to situated, gamified professional workflows. Framing the translation classroom as a simulated translation agency, where students take on escalating contracts, manage budgets, verify sources, and undergo client quality audits, enhances translation students' perceived self-efficacy and authentic professional identity [1].

3. Collaborative and Specialised Environments. Biel (2026) introduces a vital contemporary layer: AI Literacy in legal translation. While not strictly about traditional gamification, Biel's focus on developing "digital resilience" parallels the strategic goals of gamified learning. As generative AI transforms the translation industry, trainees must learn to navigate technical, ethical, and cognitive risks, such as "automation bias" and "illusions of quality" [3].

4. Flipped and Hybrid Translation Classrooms. Chou (2021) demonstrated that an online flipped translation course based on gamified mechanics (unlockable instructional levels and collaborative translation bounties) elevated students' higher-order translation performance while mitigating the cognitive fatigue typically associated with online text analysis [5].

Findings from the current literature support the integration of gamification into foreign language and translation curricula. Translation is inherently a problem-solving activity; by gamifying the process, educators align the cognitive load of translation

with the psychological rewards of gameplay [1; 5; 8]. While tools like Duolingo have popularised gamification in basic mobile-assisted language learning, higher-education translation programs should employ it strategically to avoid trivialising the curriculum [2]. The goal is not merely entertainment, but the mitigation of academic stress and the fostering of a resilient, student-centred learning environment. The reviewed sources collectively chart a clear evolutionary path for educational technology. Broad meta-analyses (Bai et al., 2020; Zeng et al., 2024) prove the foundational efficacy of game mechanics, while EFL studies (Kacetl and Klímová, 2019) showcase their utility in vocabulary retention. However, as the literature moves into specialized translation (Chou, 2021) and AI integration (Biel, 2026), the application of gamification must evolve. To truly serve translation and interpreting students, future pedagogical designs must move beyond basic competitive mechanics and instead simulate professional problem-solving to foster genuine digital resilience. The technological tools effectively applied for higher education purposes can create immersive ecosystems that bridge the gap between academic theory and the fast-paced, technology-driven translation industry. By tapping into the intrinsic human desires for achievement, collaboration, and progression, gamified elements transform the process of translator training into an engaging, student-centred experience. As machine translation continues to evolve, human translators must adjust their cognitive, cultural, and critical-thinking skills. Gamification provides the motivational scaffolding necessary for students to develop these advanced competencies, ensuring they remain resilient and adaptable in the modern language services market.

References:

1. Alcaide-Martínez M., Taillefer L. Gamification for English language teaching: A case study in translation and interpreting. *Lebende Sprachen*. 2020. 67(2). P. 283-310. DOI: https://doi.org/10.1515/les-2022-1015

2. Bai S., Hew K.F., Huang B. Does Gamification Improve Student Learning Outcome? Evidence from a meta-analysis and synthesis of qualitative data in educational contexts. *Educational Research Review*. 2020. 33. DOI: https://doi.org/10.1016/j.edurev.2020.100322

3. Biel Ł. AI Literacy for Legal Translation: Developing Digital Resilience. [arXiv preprint arXiv:2608.04641]. 2026. DOI: https://doi.org/10.48550/arXiv.2608.04641

4. Castillo-Cuesta L. Using Digital Games for Enhancing EFL Grammar and Vocabulary in Higher Education. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (IJET)*. 2020. 15. P. 116-129. DOI: https://doi.org/10.3991/ijet.v15i20.16159

5. Chou P. N. Using gamification in an online flipped translation course: Motivational and cognitive effects on university students. *Interactive Learning Environments*. 2021. 29(7). P. 1156–1171. DOI: https://doi.org/10.1080/10494820.2019.1642878
6. Dehghanzadeh S., Fardanesh H., Hatami J., Talaee E., & Noroozi O. Using gamification to support learning English as a second/foreign language: A systematic review. *Computer Assisted Language Learning*. 2021. 34(7). P. 934-957. DOI: https://doi.org/10.1080/09588221.2019.1648298
7. Kacetl J., Klímová B. Use of Smartphone Applications in English Language Learning – A Challenge for Foreign Language Education. Education Sciences. 2019. 9(3). 179. DOI: https://doi.org/10.3390/educsci9030179
8. Yang Y. T. C., Chen Y. C., Hung H. T. Digital storytelling as an interdisciplinary project to improve students' English speaking and creative thinking. *Computer Assisted Language Learning*. 2022. 35(4). P. 840–862. DOI: https://doi.org/10.1080/09588221.2020.1750431
9. Zeng J., Sun D., Looi C.-K., Fan, A. C. W. Exploring the impact of gamification on students' academic performance: A comprehensive meta-analysis of studies from the year 2008 to 2023. *British Journal of Educational Technology*. 2024. 55. P. 2478–2502. DOI: https://doi.org/10.1111/bjet.13471

Podcasts and video content as tools for developing foreign language listening skills

Viediernikova T. V.
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the M. Hetmanets Department of Theory and Practice of the English Language and Foreign Literature
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
Kharkiv, Ukraine
e-mail: vedernikova999@ukr.net

Listening comprehension occupies a central position in foreign language learning because successful communication requires learners to understand spoken language in a wide range of academic, professional and everyday situations. However, listening is often perceived by students as one of the most difficult language skills. Learners must process speech rapidly while simultaneously identifying linguistic units, interpreting meaning, recognizing relationships between ideas, and responding to the communicative situation. Unlike written language, spoken language cannot normally be processed at the learner's preferred pace, which makes listening particularly demanding for learners with limited linguistic and processing resources.

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЛІНГВОДИДАКТИКИ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Артьомова О.І. Складнощі навчання фонетики української мови як іноземної на початковому етапі в умовах дистанційного навчання 4

Бурковська О.Й. Міждисциплінарний підхід до навчання англійської мови студентів-механіків: інтеграція ESP та CLIL 8

Демченко В.М. Екстралінгвістичний контекст мовної підготовки студентів 13

Коміна М.І. Фонетична інтерференція в контексті одночасного вивчення української та інших іноземних мов: основні стратегії подолання 17

Рязанцева Д.В. Гібридні лінгводидактичні стратегії у мовній підготовці здобувачів вищої освіти: від адаптивного викладання до професійної автономії 22

Саєнко Н.В. Цифрова трансформація лінгводидактики: мультимодальний стилістичний аналіз у навчанні іноземних мов 27

Снігурова І.І. Інтерференція в навчанні іноземців україномовному спілкуванню 32

Bezugla I. Developing Mediation Skills in English for Professional Communication among International Students 36

Ignatova E.R., Tolmacheva D.S., Sadenova A.E. Effective Methods for Developing and Enhancing Foreign Students' Written Communication Skills 42

Kangozhayeva R.B. Storytelling as a method of teaching English 51

Petrova O.B., Krainenko O.V. Targeted pedagogical conditions and a motivating professional environment in ESP teaching in Pediatrics 57

Soloviova O. Listening as a Core Competence in English Learning for Metallurgical and Managerial Education 62

Spateruk B.A. The Impact of War on the Development of Modern Ukrainian: Neologisms and Semantic Transformations 66

Volkov S.A. Emotion Words in Foreign Language (English) Teaching 70

Yakubayeva K.S. Monitoring listening skills at the initial stage of teaching Russian as a foreign language (RFL) 77

СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, АЛГОРИТМИ ТА ПРИЙОМИ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Абрамова І.Г. Цифровізація інтегрованого навчання української мови іноземних студентів 83

Бондаренко Н.С., Столяренко Ю.М. Традиційні методи та цифрові трансформації: пошук балансу в процесі викладання мов у ЗВО 89
Ємельянова Є.С. Новітні методи навчання іноземних мов студентів інженерних спеціальностей в умовах дистанційного навчання 93
Лещук Г.В. Гейміфікаційні технології в закріпленні граматичних конструктів французької мови 97
Михайлюк Н.В. Дидактичні функції «Глосарія курсу» у системі Moodle 102
Моргунова Н.С. Від теорії до мовленнєвої практики: переваги інтегрованих методів у навчанні іноземних студентів 106
Моргунова С.О. Ефективні інструменти навчання науково-технічного перекладу бакалаврів філології бакалаврів філології за спеціалізацією «Прикладна лінгвістика» 110
Муляр І.В. Цифрове середовище у викладанні української мови як іноземної 114
Опришко Н.О. Промпт-інжиніринг як інструмент розвитку академічної дискурсивної компетенції студентів-іноземців 119
Пилаєва Т.В. Генеративний штучний інтелект як інструмент організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з іноземної мови за професійним спрямуванням 124
Семененко І.Є. Проблема навчальної взаємодії у цифровому середовищі 129
Скрипник Н.С. Графічні органайзери у навчанні іноземних мов: традиційні методичні підходи та можливості штучного інтелекту 134
Спільник Т.М. Інноваційні інструменти роботи з текстом на заняттях з іноземної мови 139
Шафєєва К.О., Прозар Н.А. Соціальні мережі як ресурс навчання англійської мови 143
Fylypska V.I. Methods of teaching foreign languages for professional purposes to foreign students 146
Lukianenko N.M. The Stylistic Potential of Punctuation and Graphic Markers in Contemporary Autofictional Prose: A Comparative Pragmatic Analysis 151
Mikaielian V., Kostiuk M. Artificial intelligence in teaching foreign languages: new opportunities and challenges for language training 156
Nusretillayeva I.K. Integration of artificial intelligence technologies and digital tools into the methodology of teaching Russian as a foreign language 159
Rodrigues R., Opryshko N. LLMs in International Higher Education: Intercultural, Epistemic, and Critical Media Literacy Dimensions 164
Shkarban I.V. Gamification in Translator Education 170
Viediernikova T.V. Podcasts and video content as tools for developing foreign language listening skills 174

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ НЕРІДНОЇ МОВИ

Архипенко Л.М. Урахування етнокультурних особливостей бізнес-комунікації у мовній підготовці іноземних студентів 180
Боднар Ю.І. Міжкультурна комунікація у практиці викладання англійської мови у закладах вищої освіти 183
Гарбар М.А. Інтеграція історико-культурного контексту в заняття з дисципліни "Українська мова як іноземна" у вищих навчальних закладах 188
Говорун А.В. Подолання міжкультурних комунікативних бар'єрів у процесі іншомовної та академічної підготовки китайських студентів: інтеграція мовних і гнучких навичок 193
Гончарова О.С. Формування міжкультурної компетентності іноземних студентів у процесі вивчення історії України: методичні підходи та освітні можливості 199
Олексенко І.В. Формування толерантності та поваги до етнічного різноманіття засобами історичної освіти 204
Пантелєєва О.Я. Франко-німецький досвід міжкультурної комунікації як методичний ресурс у викладанні французької мови 208
Романова О.О. Міжкультурні комунікативні ситуації як засіб навчання української мови іноземних студентів 215
Соїна І.Ю., Петрусенко Н.Ю. Мовна специфіка сучасного українського спортивного репортажу в медіапросторі 224
Стефанчук Б.М. Міжнародна компетенція у процесі викладання французької мови 229
Budayová Z., Ludvigh Cintulová L. Intercultural Communication as a Factor in the Social and Academic Integration of International Students 233
Galiyeva M. Using Artificial Intelligence to Develop Intercultural Competence in Foreign Language Learning 238
Drapaliuk K.I., Lysenko D.M. Intercultural Communication in Foreign Language Teaching 244
Kovalenko Yu. From Intercultural to Transcultural Awareness: Practical English Language Tasks for Students in Sports-Related Higher Education Programmes 248
Nurshaikhova Zh.A. Mutual Understanding – The Basis of Intercultural Communication: From Global Processes to Local Challenges 253
Petukhova O. Linguistic Means of Representing National Culture in English-Language Intercultural Communication 258
Sadenova A.E. Developing Intercultural Communication through Linguistic and Cultural Competence 263

Sazanova L.S., Troianska D.R. The use of case studies as a tool for overcoming intercultural barriers in non-native language teaching and learning 269

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЗВО

Бахов І.С. Цифрова компетентність у вищій освіті: етичні і психологічні виклики інтеграції штучного інтелекту 274
Бугаєвська Ю.В. Розвиток адаптаційних можливостей здобувачів у освітньому середовищі 283
Воронов Р.В., Моргунова Н.С. Розвиток пізнавального інтересу іноземців: професійно-орієнтований аспект вивчення мови професійної комунікації 287
Никонович Є.В. Командна взаємодія педагогічних фахівців як умова створення ефективного інклюзивного освітнього середовища 292
Полторацька А.Я. Українська мова як простір міжкультурного діалогу: комунікативна адаптація іноземних здобувачів освіти 296
Флегонтова Н., Ляліна О. Виховний потенціал української персоналістики в роботи зі студентською молоддю 302
Budayová Z. Psychosocial Adaptation of International Students in the University Environment: the Importance of Social Support and a Sense of Belonging 305
Budayová Z., Styczeń A., Wilk Z., Żółtek L., Krawczyk E. Linguistic and Sociocultural Adaptation of Students from Marginalized Roma Communities in the University Environment 311
Korneyko I.V., Petrova O.B. English proficiency certificates as an entrance test for international students studying in the medium of English 320
Mozolov A.V. Cadets' integration into higher education: challenges, crises and adaptive strategies 325
Součková J. The Impact of Leadership on the Psychological Safety of Teachers and Students in the Higher Education Environment with a Focus on the Multicultural Perspective 331

ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНО-ПРИРОДНИЧИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН НЕРІДНОЮ МОВОЮ

Васіна А.О., Пренько Я.О. Поняття булінгу в українському правничому дискурсі: термінологічні особливості та проблеми правового тлумачення 336
Вистороп О.М. Використання генеративного штучного інтелекту для організації проблемного навчання історії 340
Дімітрова-Бурлаєнко С.Д. Штучний інтелект як когнітивний партнер у математичному навчанні майбутніх інженерів 345

Карась А.В. Мовна компетентність у сучасному професійному дискурсі – важливий чинник фахової комунікації ветеринарних лікарів 348
Клименко А.А., Прозар Н.А. Юридична англійська як інструмент професійної підготовки майбутніх правників 353
Кудрявцев В.М. Адаптація іноземних студентів-економістів до професійної комунікації у віртуальному освітньому середовищі 357
Кудрявцева О.В., Семененко І.Є. Формування професійно-ціннісного ставлення до освітньої діяльності як основа фахового розвитку особистості іноземного студента 362
Куксік Н.М. Використання візуальних джерел у формуванні навичок критичного читання та інтерпретації інформації 367
Простакова Я.М. Від знання історичних фактів до розуміння людського досвіду: формування історичної емпатії на уроках історії України 371
Тимченко Н.В. Проєктне навчання в історичній освіті: від засвоєння фактів до самостійного дослідження минулого 376
Фрізель В.С. Медіаграмотність як складова сучасної освіти: міждисциплінарний підхід до формування навичок критичного сприйняття інформації 381
Ян Хунхао Проєктування цілей формування професійної компетентності майбутніх учителів каліграфії в контексті модернізації змісту навчання 387
Budayová Z., Morhunova N., Opryshko N., Semenenko I. Second Language for Professional Purposes in the Training of International Social Work Students 393
Hrechushnyi M.H. Content and Language Integrated Learning (CLIL) in Higher Education: Benefits, Challenges and Prospects for Implementation in Ukraine 402

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Збірник наукових статей за матеріалами
XXI Міжнародної науково-практичної конференції

29 жовтня 2026 р.

ХНАДУ

412